

85 707/Ba

**Hřbitovy města Olomouce
k rukám ředitele
pana Ing. Kleinera**

**tř. Míru 104
779 00 Olomouc**

V Olomouci dne 24. 2. 2006

Vážený pane řediteli,

k Vašemu písemnému dotazu ze 16. 2. 2006 uvádím v pořadí stejném, jak jsou Vámi pokládány otázky, tyto odpovědi.

1. Dle zák. č. 256/2001 Sb., v platném znění, § 29 odst. 4, má provozovatel pohřebiště povinnost předložit dosavadním uživatelům hrobových míst návrh smlouvy o nájmu hrobového místa, pokud takové smlouvy již nejsou uzavřeny písemně. Pokud tedy někdo tvrdí, že taková (tj. nájemní) písemná smlouva už uzavřena byla, musí toto své tvrzení prokázat. Pokud dosavadní uživatel hrobového místa ani neprokáže existenci písemné smlouvy o nájmu hrobového místa (staré) a ani neuzavře nájemní smlouvu mu provozovatelem předloženou (novou), postupuje se podle § 29 odst. 4 písm. b) cit. zákona. Z tohoto pohledu tedy považuji poskytování úlev na základě jiných skutečností než písemných nájemních smluv za benevolenci ze strany provozovatele hřbitova (o chválihodných motivech této benevolence se nezmiňuji). V každém případě ať už jde o povinnost prokázat existenci staré písemné smlouvy nebo jiného dokladu, na základě kterého je provozovatel benevolentně ochoten poskytnout úlevy, je tato povinnost vždy na straně toho, kdo se úlev dovolává.
2. Úředním jazykem na území České republiky je český jazyk. Pokud Vám někdo předkládá cizojazyčný dokument, měl by zároveň s ním předložit též jeho překlad do úředního jazyka. V takovém případě se ovšem vystavujete riziku, že překlad nebude odpovídat předložené cizojazyčné listině. Tomuto riziku se vyhnete tím, když si překlad zajistíte sami nebo budete přijímat jen úřední překlady. Určitou výjimku tvoří příslušníci národnostních menšin (musí však jít o občany ČR), které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR. Tito mají právo na užívání jazyka

národnostní menšiny v úředním styku (viz Čl. 25 odst. 2 písm b) Listiny základních práv a svobod).

3. Otázka náhrady nákladů spojených s úředním překladem je zcela záležitostí dohody. Pokud provozovatel přijme jinou než českou jazykovou verzi dokumentu, aniž by se s předkladatelem dokumentu na čímkoliv jiném dohodl, pak nelze po předkladateli žádat náhradu výdajů spojených s překladem.
4. Z listin, které byly mně předloženy, to jest materiál zpracovaný pro radu města Olomouce 16. 12. 1997, notářský zápis o darovací smlouvě mezi manžely Richtrovými a obcí Nedvězí, notářský zápis o darovací smlouvě mezi manžely Müllerovými a obcí Nedvězí, úmrtní list Marianny Ježkové a návrh smlouvy č. 8295, nelze nikterak dovodit, že stávající nájemce hrobového místa je osvobozen od povinnosti platit nájem a/nebo úplaty za služby s nájmem spojené. Podle smlouvy uzavřené mezi manžely Richtrovými a obcí Nedvězí mají manželé Richterovi právo se souhlasem obce Nedvězí vybrat si v plánované skupině hrobek bezplatné místo pro zřízení rodinné hrobky pro svoji rodinu. Obdobné platí pro druhou darovací smlouvu. Tato smlouva je závazkovým právním vztahem uzavíraným mezi dvěma konkrétními stranami – manžely Richtrovými na straně jedné a obcí Nedvězí na straně druhé. Z této smlouvy vznikají práva a povinnosti toliko a jedině výše popsáným stranám. Přirozeně lze uvažovat o tom, že by dané právo mohlo být zapsané v pozemkové knize (dnes v katastru nemovitostí), avšak mně předložené notářské zápisy neobsahují žádné doložky, podle kterých by se právo bezplatného užívání mělo do těchto pozemkových knih zavkladovat a předpokládám, že ani současný katastr nemovitostí žádné omezení dnešního vlastníka tehdy darovaného pozemku ve smyslu věcného břemene neobsahuje (jinak by s ním pí Zuščíková přišla). Pokud bychom připustili a snažili se interpretovat darovací smlouvu též jako smlouvu uzavřenou ve prospěch třetího, pak z pohledu dnešního práva takovou smlouvu sice uzavřít lze, ale jedině ve prospěch konkrétní třetí osoby a nikoliv dopředu neurčitelného okruhu subjektů typu všichni moji dědicové a jejich dědicové a dědicové dědiců mých dědiců a Pokud plnění poskytnuté obcí Nedvězí neodpovídalo závazku z darovací smlouvy umožnit výběr bezplatného místa pro zřízení rodinné hrobky, mohli se manželé Richterovi domáhat nároků spojených s vadným plněním (nejspíše vrácení daru). Navíc já chápu v této části závazek za neplatný pro jeho neurčitost nebo zaniklý splněním. Co znamená „výběr bezplatného místa pro zřízení rodinné hrobky“? Nejspíše to znamená, že za výběr místa nebudou platit, ale jen za výběr místa. O platbách za užívání tohoto místa se již ve smlouvě nehovoří.
5. Podle dnes platného práva nelze uzavřít mezi dvěma stranami smlouvu o bezplatném užívání hrobového místa. Zákon k tomu říká, že užívání hrobového místa je možné na základě nájemní smlouvy, která obsahuje mj. výši nájemného. Ze své podstaty je nájem úplatné užívání věci pronajímatele nájemcem. Opětovně opakuji znění § 29 odst. 4 zákona o pohřebnictví : Provozovatel je povinen předložit dosavadním uživatelům hrobových míst návrh nájemní smlouvy, pokud takové smlouvy již nejsou uzavřeny písemně. Toto ustanovení tedy nezní: Provozovatel je povinen předložit dosavadním uživatelům hrobových míst návrh nájemní smlouvy, pokud uživatelé nemají již uzavřeny v písemné podobě smlouvy umožňující jim užívání hrobových míst. Domnívám se tedy, že v těchto případech by bylo spíše vhodnější platit symbolické nájemné a zároveň ve smlouvě uvést, z jakého důvodu je toto symbolické nájemné (např. Kč 1,-- na 10 let) placeno. Tím bude bez pochybností dodržen požadavek zákona.
6. V nájemní smlouvě lze užívat jakékoli datum. Pokud je však smyslem daného počínání dosáhnout toho, aby byla nájemní smlouva uzavřena na dobu trvání hřbitova,

lze toto dosáhnout právě uvedenou formulací (z žádného předpisu nevyplývá povinnost dobu uvádět výhradně číselnými údaji).

7. Obecně svou způsobilost k právním úkonům prokazuje fyzická osoba občanským průkazem. Osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům občanským průkazem nedisponují.

Směřuje-li Vaše otázka nikoli na způsobilost k právnímu úkonu, ale na nástupnictví, pak povinnost předložit nájemní smlouvu měl provozovatel do 2 let od nabytí účinnosti zákona (tj. od 1. 1. 2002) a to vůči dosavadním uživatelům hrobových míst. Kdo byl dosavadním uživatelem snad vyplývalo z evidencí, které si tehdy provozovatel vedl. V případě, že uživatelé nebyli známi nebo odmítli podepsat předložený návrh, resp. byli vůči předloženému návrhu nečinní, postupovalo se dle § 29 odst. 4 cit. zák. Podle § 25 odst. 6 v případě smrti nájemce přechází nájemné na dědice (dědictví se prokazuje soudním rozhodnutím o vypořádání dědictví). Pokud končí sjednaná doba nájmu, musí provozovatel postupovat dle § 25 odst. 8. Pokud se neprodlouží stávající smlouva, pak může provozovatel hrobové místo pronajmout jakémukoli nájemci, aniž by tento musel prokazovat své nástupnictví vůči předcházejícím nájemcům/uživatelům hrobových míst.

Pro značnou obsáhlost zkoumané materie jsem uvedl jen základní orientaci a směry v uvedené problematice s tím, že jsem přirozeně připraven odpovědět i na případné další konkrétní dotazy vyvstávající z dané situace.

Zároveň k tomuto dopisu příkládám fakturu za poskytnutou právní pomoc, kterou prosím zaplaťte na náš účet u KB a.s. pobočka Olomouc, č. ú. 47041-811/0100, VS 85707.

S pozdravem

Mgr. Ondřej Hojgr

Příloha: faktura
Doporučeně